

Οι γυναίκες: παραδοσιακές ή σύγχρονες;

ΟΙ ΓΑΛΛΙΔΕΣ Προοδευτικότερες

ΠΑΡΙΣΙ, Νοέμβρης.

Τά προβλήματα πού αντιμετώπιζει ή σύγχρονη γυναίκα —ή νοικοκυρά, ή εργαζόμενη, ή ανύπαντρη μητέρα, ή μοναχική γυναίκα— αποτέλεσαν γιά μία ακόμη φορά αντικείμενο μελέτης, στό Παρίσι, όπου συγκεντρώθηκαν τά μέλη τής «Διεθνούς Συντονιστικής Έπιτροπής Γυναικείων Όργανώσεων», πού έπεσήμαναν ότι «σ' ένα κόσμο, όπου ή θέση τους δέν άναγνωρίζεται πάντα, οί γυναίκες δυσκολεύονται νά τοποθετηθούν και νά άνασκαλύψουν τήν ταυτότητά τους».

Οί σημερινές γυναίκες άμφιταλαντεύονται άνάμεσα σέ δύο κόσμους, πού συγκρούονται μεταξύ τους, τόν παλιό και τόν σύγχρονο. Ό παλιός κόσμος άνταποκρίνεται σην παραδοσιακή τους ρόλο σάν συζύγου και μητέρας, ένώ ό σύγχρονος στήν έπιθυμία τους νά ζήσουν σάν άνεξάρτητα και αυτόνομα άτομα, χωρίς τήν άνάγκη τής άνδρικής «προστασίας και έπιβολής».

Η έκπρόσωπος τής παρισινής περιοχής τής όργανώσεως «Γυναικεία Μοίρα», Ζακλίν Βολφρόμ, άποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα συμφιλώσεως τών δύο αυτών κόσμων: μητέρα όκτώ παιδιών, έζησε μία ζωή πού θά μπορούσε νά χαρακτηριστεί «έναλλασόμενη» έφ' όσον οί διαδοχικές γέννες άκολουθούσαν περιόδους έπαγγελματικής εργασίας σάν καθηγήτρια και όπου ό ρόλος τής συζύγου δέν τήν έμπόδισε νά άναπτύξει πολλές δραστηριότητες, πού τή βοήθησαν νά ολοκληρώσει τήν προσωπικότητά της.

ΠΟΛΛΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Σάν έκπρόσωπος τής παρισινής περιοχής τής όργανώσεως «Γυναικεία Μοίρα», ή Ζακλίν

Βολφρόμ, ήρθε σέ έπαφή μέ πολλές γυναίκες και γνώρισε άπό κοντά τά ιδιαίτερα προβλήματά τους. Και άν δυό έκατομμύρια γυναίκες πού κατοικούν στήν περιοχή του Παρισιού είναι παντρεμένες, ύπάρχουν ακόμα 300.000 πού είναι χήρες, διαζευγμένες ή άνύπαντρες μητέρες. Γιά τίς γυναίκες αύτης τής κατηγορίας, προκύπτουν ακόμα περισσότερα προβλήματα άπό τό κοινωνικό περιβάλλον. «Δέν μπορούσα νά ύποψιασθώ, δηλώνει ή Ζακλίν Βολφρόμ, τό μέγεθος τών προβλημάτων πού αντιμετώπιζουν οί μοναχικές γυναίκες. Η μοναξιά πού νοιώθουν γίνεται ακόμα μεγαλύτερη, γιατί προσκρούει στήν έλλειψη κατανόησεως εκ μέρους τών φίλων, πού έγιναν «άγνωστοι» άπό τή στιγμή πού ή γυναίκα έμεινε χήρα ή πήρε διαζύγιο.

Έπειδή τίς περισσότερες φορές αυτές οί γυναίκες έχουν παιδιά και μετά τό θάνατο του συζύγου ή τήν έκδοση του διαζυγίου άναλαμβάνουν τήν άρχηγία τής οικογένειας, άναγκάζονται νά δουλέψουν. Και έπειδή τίς πίο πολλές φορές δέν έχουν πανεπιστημιακά διπλώματα ή έπαγγελματική έξειδίκευση, άναγκάζονται νά δεχθούν δουλειές πού δέν καλοπληρώνονται και δέν είναι ένδιαφέρουσες.

Η έλλειψη παιδικών σταθμών άντιπροσωπεύει ένα άπό τά μεγαλύτερα προβλήματα τών εργαζομένων μητέρων. Τό ίδιο και ή έξωσχολική μέριμνα τών παιδιών. Πολλά παιδιά τής σχολικής ηλικίας φοβούνται νά μένουν μόνα στό σπίτι, μετά τό σχολείο, μέχρι τήν ώρα πού θά έπιστρέψει ή μητέρα τους άπό τήν εργασία. Τά μέλη τής Διεθνούς Συντονιστικής Έπιτροπής Γυναικείων Όργανώσεων, έξέτασαν τήν ιδέα νά δημιουργηθούν τοπικά δίκτυα γυναικών, πού είτε θά προσ-

φέρονται έθελοντικά, είτε θά πληρώνονται, γιά νά αναπληρώσουν τή μητέρα πού άπουσιάζει από τό σπίτι γιά επαγγελματικούς λόγους.

Γιά νά συμβεί, όμως, κάτι τέτοιο οί ίδιες οί γυναίκες θά πρέπει νά συνειδητοποιήσουν τίς ανάγκες τους και νά καταλάβουν ότι ή μεταξύ τους άλληλεγγύη θά τίς βοηθούσε νά ξεπεράσουν τά προβλήματα πού αντιμετώπιζουν, τουλάχιστον έν μέρει.

ΥΠΟΦΕΡΟΥΝ...

Άλλά και ή ζωή τών γυναικών πού άφοσιώνονται άποκλειστικά και μόνο στό νοικοκυριό και στά παιδιά τους, δέν είναι εύκολη.

«Οί γυναίκες αυτές ύποφέρουν, πάνω άπ' όλα, από τό συναίσθημα τής άπομονώσεως», λέει ή Ζακλίν Βολφρόμ. «Η έλλειψη έπαφής μέ τόν έξωτερικό κόσμο τούς δημιουργεί ψυχολογικά προβλήματα, πού έχουν αντίκτυπο στην ίδια τήν οικογένειά τους».

Και σ' αυτή τήν περίπτωση, όμως, οί ίδιες οί γυναίκες μπορούν μέ διάφορες πρωτοβουλίες νά ξεφύγουν από τήν άπομόνωσή τους. Η Ζακλίν Βολφρόμ αναφέρει μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα γυναικών πού προσπάθησαν νά βρουν ένδιαφέροντα και νά ξεφύγουν από τήν άνι τών «οικιακών».

Γυναίκες σέ διάφορες συνοικίες, δημιούργησαν οί ίδιες ομάδες μελέτης και έπιμορφώσεως. Έτσι, σέ πολλές περιοχές του Παρισιού, οί γυναίκες συγκεντρώνονται δυό ή τρείς φορές τή βδομάδα, γιά νά μελετήσουν άγγλικά, φιλολογία, ψυχολογία μέ τήν βοήθεια γυναικών έπιστημόνων πού άπάντησαν στό κάλεσμά τους.

ΟΙ ΑΓΓΛΙΔΕΣ άδιαφορούν γιά ίσα δικαιώματα

ΛΟΝΔΙΝΟ, 9 Οκτώβριος.

Πρίν πενήντα χρόνια, οί γυναίκες τής

Βρετανίας κατέκτησαν τό δικαίωμα νά ψηφίζουν στά 21 τους χρόνια, όπως άκριβώς και οί άνδρες. Σήμερα, όμως, έξακολουθούν νά άγωνίζονται γιά τήν ισότητα.

Άλλά, έν εκείνο τό πρώτο θήμα γιά τήν ισότητα —τό δικαίωμα τής ψήφου— έγινε τό 1928, οί νόμοι πού καταργούν τίς διακρίσεις, σέ βάρος τών γυναικών στην έργασία, τήν άμοιβή και τήν εκπαίδευση, θεσπίστηκαν μέ μεγάλη καθυστέρηση, μόλις πρίν από τρία χρόνια.

Έλάχιστες είναι οί γυναίκες στή Βρετανία πού κατέχουν άνώτατες θέσεις, ένώ ή μέση άρραία άμοιβή τους αντίπροσωπεύει τό 75% τής αντίστοιχης άνδρικήςς.

Στή Βρετανία, οί γυναίκες άποτελούν μόλις τό 2% του δικαστικού σώματος και τό 2% τών καθηγητών Πανεπιστημίου. Και στίς 1.000 γυναίκες αντίστοιχεί μόνο μία μηχανικός.

Ο βρετανικός νόμος κατά τών διακρίσεων σέ βάρος τών γυναικών στόν τομέα τής εργασίας, άποκλείει στίς γυναίκες νά γίνουν ιερείς, μεταλλωρύχοι και μάχιμοι στρατιωτικοί. Άλλά, παρά τή νομοθετική ισότητα, ή πραγματικότητα είναι έντελώς διαφορετική. Άπέναντι στή φορολογία και στίς κοινωνικές ασφάλισεις, οί Άγγλίδες είναι άπόλυτα έξαρτυμένες από τούς συζύγους τους.

Γιά τή φορολογία και τίς κρατήσεις, ή κυβέρνηση θεωρεί ότι τά εισοδήματα τής γυναίκας άνήκουν στό σύζυγό της. Θά πρέπει νά τόν συμβουλευθεί πρώτα, πρίν κάνει όποια δήποτε επένδυση, ένώ πάλι ό σύζυγος είναι υπεύθυνος γιά τόν έπιστρεφόμενο φόρο.

Πολλές άγγλικές γυναικείες οργανώσεις έχουν κινητοποιηθεί διαμαρτυρόμενες γι' αυτή τήν κατάσταση πού ύποβιάζει τή γυναίκα και δέν τήν αναγνωρίζει σαν υπεύθυνο άτομο. Η Έπιτροπή Ίσων Δικαιωμάτων, ένα ανεξάρτητο σώμα πού δημιούργησε ή έργατική κυβέρνηση, άσκει πιέσεις γιά τή μεταρρύθμιση αυτής τής νομοθεσίας, καθώς επίσης και του νόμου περί ύπηκοότητας.

ΦΤΑΙΝΕ ΟΙ ΙΔΙΕΣ

Σύμφωνα με έναν εκπρόσωπο της Έπιτροπής Ίσων Δικαιωμάτων, το βασικό πρόβλημα για την κατάκτηση της πλήρους ισότητας βρίσκεται στις ίδιες τις ενδιαφερόμενες. Πολλές γυναίκες δεν έχουν συνειδητοποιήσει τα δικαιώματά τους και γι' αυτό το λόγο είναι άπρόθυμες να αγωνιστούν για να τα κατακτήσουν.

Τό βασικότερο εμπόδιο για την ισότητα της γυναίκας όρθώνεται ήδη από το σχολείο, όπου είναι δύσκολο για τὰ κορίτσια να μάθουν κατασκευές με ξύλο, μέταλλο ή σχέδιο — πράγμα που σημαίνει ότι είναι για τὶς γυναίκες κλειστές οὐ πόρτες πολλῶν Τεχνικῶν Σχολῶν, μετὰ τὴν ἀποφοίτησή τους ἀπὸ τὸ σχολεῖο.

Κατὰ συνέπεια, οὐ γυναίκες δὲν ἔχουν ἐκπαιδευτὴ για τὶς ἐργασίες πού ἀπαιτοῦν ἐξειδίκευση καὶ ἔτσι ἀναγκάζονται νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ ἀνειδίκευτες ἐργασίες, πού ἀμοίβονται λιγότερο.

Υπάρχουν βέβαια καὶ θεαματικές ἐξαιρέσεις γυναικῶν πού πέτυχαν νὰ φτάσουν καὶ σὲ ἀνώτατα ἀξιώματα, ὅπως ἡ Μάργκαρετ Θάτσερ, πού ἔγινε ἡγέτις τοῦ Συντηρητικοῦ Κόμματος καὶ θὰ εἶναι ἡ πρώτη γυναίκα πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας, ἂν τὸ Συντηρητικό Κόμμα κερδίσει στὶς ἐπόμενες ἐκλογές.

Στὸ ἄλλο ἄκρο, ὅμως βρίσκεται μὴ 12χρονη παίκτρια τοῦ φούτ - μπῶλ, πού κέρδισε τὸ δικαίωμα νὰ παίξει ποδόσφαιρο μαζί μὲ τὰ ἀγόρια, ἀφοῦ πρώτα υπέβαλε μήνυση — καὶ κέρδισε τὴν ὑπόθεση στὴν "Ἐνωση Ποδοσφαίρου Ἀγγλίας. Καὶ μετὰ ἀπὸ ἄλλη ὑποβολὴ μηνύσεως, μερικές γυναίκες ἀνάγκασαν ἕνα πάμπ νὰ τοὺς σερβίρει τὴ μπίρα τους μέσα στὰ μεγάλα ποτήρια πού σερβίρεται στοὺς ἄνδρες καὶ ὄχι σὲ ἄλλα «περισσότερο θηλυκὰ» ποτήρια...

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΙΔΕΣ ἐργαζόμενες

ΝΥΡΕΜΒΕΡΗ, Δεκέμβρης.

Μιὰ ματιὰ σήμερα στὴν ἐργαζόμενη Γερμανίδα γυναίκα. Ἀφορμὴ, τὸ πόρισμα μιᾶς

ἐρευνας τῆς Νυρεμβέργης γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ ὑπόσταση τῆς ἐργαζόμενης γυναίκας στὴ Γερμανία. Τὰ συμπεράσματα:

1. Τὸ 37% ἀπὸ τὰ 8 περίπου ἐκ. γυναίκες, πού ἀσκοῦν τὸ «ἐπάγγελμα» τῆς νοικοκυρᾶς, θέλουν νὰ ἐργασθοῦν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτές εἶναι ἀρκετές ἐκείνες πού ἐργάζονται ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τους πρὶν περιοριστοῦν ἀποκλειστικὰ στὴν ἐξυπηρέτηση τῆς οἰκογένειας.

2. Τὸ 40% τῶν γυναικῶν, δὲν ἔχουν ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευση περαιτωμένη. Τὸ ποσοστὸ ὅμως αὐτὸ κατέρχεται σὲ 25% στὴν ἡλικία τῶν 20 ἕως 30 χρόνων.

3. Οἱ γυναίκες ἀλλάζουν σπάνια ἐργοδότη καὶ μένουν πρὶ πολλὸ χρόνο στὴν ἐπιχείρηση ὅπου ἀσκοῦνται ἀπ' ὅσο οἱ ἄνδρες. Ὅμως ἡ ἐπαγγελματικὴ δραστηριότητα τῆς παντρεμένης γυναίκας ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸν ἄνδρα τῆς.

Τὸ 58% τῶν συζύγων τῶν γυναικῶν πού ἐργάζονται, εἶναι εὐχαριστημένοι καὶ τὸ θεωροῦν θετικὸ γεγονός. Τὴν ἴδια ἀποψη ἐν τούτοις, ἐκπροσωπεῖ μόνο τὸ 17% τῶν ἀνδρῶν, τῶν ὁποίων οἱ γυναίκες εἶναι «μόνο νοικοκυρές», ἐνῶ τὸ 43% τῶν συζύγων τῆς ἴδιας κατηγορίας δὲν θέλουν νὰ ἐργάζονται οἱ γυναίκες τους.

4. Εἶναι γεγονός ὅτι οἱ γυναίκες ἐξακολουθοῦν νὰ κατέχουν θέσεις πού ἀπαιτοῦν πολὺ καλὴ ἐιδίκευση, σὲ ποσοστὸ πολὺ μικρότερο ἀπὸ τοὺς ἄνδρες. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ ἐκπαίδευσή τους, τὰ τελευταῖα χρόνια, ἐξομοιώθηκε πλήρως σχεδόν, μὲ τὴν ἐκπαίδευση τῶν ἀνδρῶν. Συγκεκριμένα: Ἀπὸ τὶς γυναίκες πού ἄρχισαν νὰ ἐργάζονται πρὶν τὸ 1943 τὸ 83% εἶχε ἀπολυτήριο δημοτικοῦ καὶ μόνο τὸ 3% ἀπολυτήριο γυμνασίου.

Ὅσες ἄρχισαν νὰ ἐργάζονται τὸ 1971—1977, εἶχαν ἀπολυτήριο δημοτικοῦ σὲ ποσοστὸ 64%, τὸ 25% εἶχε τελειώσει τὶς πρώτες τάξεις τοῦ γυμνασίου καὶ 9% εἶχαν ἀπολυτήριο γυμνασίου, ἐναντι ποσοστοῦ 12% γιὰ τοὺς ἄνδρες.

ΗΒΗ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ